

1. Гиляка О.С. Особливості забезпечення окремих прав людини в умовах цифрової трансформації / Захист прав, свобод і безпеки людини в інформаційній сфері в сучасних умовах: Матеріали другої науково-практичної конференції. 21 травня 2020 р., м. Київ. / Упоряд. : В. Г. Пилипчук, О. В. Петришин. Київ, 2020. 376 с.
2. Разметаєва Ю. С. Цифрові права людини та проблеми екстериторіальності в їх захисті. Право та державне управління. 2020. №4. С. 18–23.
3. Петришин О.В., Гиляка О.С. Права людини в цифрову епоху: виклики, загрози та перспективи. Вісник Академії правових наук. 2021. №1. С. 15–23.

Старіков Олександр Валерійович
Науковий керівник – канд. політ. наук, доц. Безрук О.О.
Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

ПРОБЛЕМА ГУМАНІТАРНОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ У МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ: ПОЛІТОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

В умовах нестабільності світового порядку міжнародне право піддається значним викликам. Стало очевидним, що світові організації та інституції, які мають забезпечувати дотримання норм міжнародного співтовариства не здатні повноцінно здійснювати дану функцію. Це означає, що принципи та угоди, як підґрунтя світового ладу, розмиваються під впливом амбіцій та інтересів різних країн, що прагнуть видозмінити світовий устрій та досягнути певних геополітичних позицій, підсилюючих їхні можливості. Разом з тим, слабкість міжнародного права проявляється у відсутності механізмів реального впливу на ті політичні режими (в першу чергу мова йде про автократії), які нехтують демократичними свободами своїх громадян і чинять злочини на підконтрольній території. Окрім того, деформація системи міжнародного права підвищує рівень конфліктогенності у світі. Тому питання вищезгаданих механізмів впливу на «порушників» status quo залишається відкритим й актуальним на теперішній час.

Концепція гуманітарної інтервенції, як механізм тиску та реакції на порушення певною країною норм міжнародного права, є вельми дискусійною, позаяк, за своїм змістом, містить набір суперечностей, пов'язаних з порушенням принципу суверенітету. «З точки зору чинного міжнародного права гуманітарна інтервенція, звичайно, є неправомірною. Стаття 2 (4) Статуту ООН забороняє державам застосовувати силу проти інших держав або ж погрожувати їй застосуванням. Винятками є лише самооборона у разі збройного нападу на державу, а також застосування сили на підставі відповідної резолюції Ради Безпеки ООН» [1].

З одного боку, відомими є кейси суперечливого, а іноді – неправомірного застосування гуманітарної інтервенції у практиці міжнародних відносин. Наприклад, вторгнення США та Великої Британії в Ірак у 2003 році або «інтервенція в Лівії (2011 рік), яка справила величезний дестабілізуючий вплив на розвиток ситуації в регіоні, призвела до повалення режиму Муаммара Каддафі, масових заворушень і фактичного розпаду колись розвинутої за африканськими показниками держави» [2].

Разом із тим, варто відзначити, що у випадках масштабного порушення прав громадян з боку чинної влади, важко підібрати альтернативний сценарій силовому примусу. Якщо порушник загальноприйнятих норм не нестиме відповідальності за свої злочини, сенс існування міжнародних структур буде під питанням, а стабільність світової політичної системи знаходитиметься під загрозою, що вже спостерігається на сучасному етапі розвитку міжнародних відносин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Замула А.Ю., Кібець Д.В. Гуманітарна інтервенція у міжнародних відносинах: що ми знаємо про це? Українське право. 09.12.2019. URL: https://www.ukrainepravo.com/international_law/public_international_law/gumanitarna-interventsiya-u-mizhnarodnykh-vidnosynakh-shcho-my-znayemo-pro-tse/
2. Левенець А.В., Хрищева О.Г. Гуманітарна інтервенція як виняток з принципу невторгання у справи держав. Вісник ОНУ імені І.І. Мечнікова. Правознавство. 2019. Т.24. Вип.1(34). С.32-40.

*Холод Олександра Олексіївна
Науковий керівник – канд. юрид. наук, доц. Топоркова М.М.
Державний біотехнологічний університет*

ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Захист прав людини під час війни є однією з найбільш важливих та актуальних проблем сучасного світу. Військові конфлікти та воєнні дії створюють загрозу не лише фізичному, а й моральному та правовому благополуччю особистості. У контексті військових конфліктів права людини піддаються серйозному порушенню через безпосередню загрозу життю, свободі, гідності та безпеці людини. Однак, існують міжнародні норми та закони, які мають на меті захистити ці права в умовах воєнних дій. Збереження та захист прав людини під час конфліктів визнається однією з важливих місій міжнародних громадських організацій та державного управління для забезпечення безпеки та гуманітарної допомоги.

Забезпечення безперешкодного доступу до гуманітарної допомоги для поранених, вразливих та внутрішньо переміщених осіб, під час війни на території України доступ до гуманітарної допомоги стає важливим аспектом